

A SÓVIDÉKI LÁZADÁS

1918 utolsó hónapjai a frontok és a monarchia összeomlásának időszaka volt. A december elsejei gyulafehérvári gyűlésen az erdélyi románság proklamálta elszakadási szándékát és ezzel egy időben a királyi román hadsereg átlépte a Kárpátok vonulatát, az egykori Magyarország határát. December első heteiben a Maros mentén húzott demarkációs vonalig szállta meg Erdélyt, így az egész Székelyföld román uralom alá került, ahol a nagyszebeni Kormányzótanács képviselte időlegesen a főhatalmat.

A magyar kormány rendelete alapján Erdélyben fel kellett volna állítani a 38-as hadosztályt, azonban a behívott korosztályok újoncai részben nem vonultak be, részben kiképzetlenek voltak. Megközelítően 1.700 székely vonult be Kolozsvárra ahol mindössze 600 puska állt rendelkezésükre. Így csak a 21. ezred alakult meg. Karácsonykor, a román csapatok bevonulásakor ezt Nagyváradra, majd Szatmárnémetibe irányították. 1919. januárjától nevezik hivatalosan is a 38. hadosztályt "Székely hadosztálynak", a 21. ezredet "Székely ezrednek". A Székely hadosztályban szovátaiak is harcoltak, ezek közül 17-nek ismerjük a nevét: Elekes Dömötör tartalékos zászlós, református tanító, Kedves Károly szakaszvezető, Sándor János, Kinda András, Gál Ferenc tizedesek, Jeremiás András, Domokos K. Károly, Pál Albert, Tóth Dénes, Hegyi Márton, Pál Lajos, Márton István, Demeter András, Domokos Béla és Kerekes Sándor gyalogosok. A két utóbbit később erőszakkal besorozzák a Tanácsköztársaság Vörös Hadseregébe ahonnan megszöknek.

Miután a Székely hadosztály a Tiszánál letette a fegyvert a román hadsereg előtt csak Gál Ferenc tizedes harcolt tovább a Székely dandárban. A magukat megadó katonákat Brassóba, Fogarasra és Craiovára internálták, ahonnan csak angol közbenjárásra szabadultak, miután aláírtak egy kötelezvényt:

"Kijelentés. Alulírott, Székely hadosztálybeli hadifogoly szabadlábba helyezésem alkalmával becsületszavamra kötelezem magam, hogy: 1. Allandóan ... községben fogok lakni és onnan csakis a legközelebbi román katonai parancsnok engedélyével fogok eltávozni. 2. A községbe érkezésem utáni első nap a legközelebbi román parancsnokságnál fogok ellenőrzés céljából jelentkezni, ahányszor megkívántatik. 3. Nem fogom az osztrák-magyar egyenruhát viselni csak egészen átalakítva, sapkát semmiképp. 4. Nem fogok viselni, sem pedig elrejtteni semmi féle fegyvert. 5. Nem fogok a román állam, hadsereg vagy nemzet ellen sem tettben, sem szóval vétetni."

A belgrádi fegyverszüneti megállapodás értelmében a Székelyföld is a román hadsereg által megszállandó övezetbe került. Miután a ma-

gyar határvédő csapatok a teljes felbomlás állapotában vonultak vissza az első román járór november 12-én megérkezett Tölgyesre, majd az egyezmény aláírásának napján, november 13-án Gyimesbükköt is megszállták, majd a szorosokat is biztosították. Sem a csíki sem a székelyudvarhelyi Nemzeti Tanács nem tervezett, nem készített elő fegyveres ellenállást, sőt megtiltotta azt. November 26-án Csíkszereda is megszállás alá került, majd december 6-án Székelyudvarhelyre is bevonult a román katonaság. A román hadsereg a szövetségesek képviseletében mint megszálló hadsereg érkezett, azonban már 1919. januárjában megkezdődött az államhatalom átvétele, a nagyszebeni Kormányzó Tanács hatalmának elismertetése, amely a Székelyföldet is a román állam részének tekintette.

A megszállás kezdetén, 1919. januárjában Székelyudvarhelyen kísérlet történt az un. "székely köztársaság" kikiáltására, ⁹ Bárdi Nándor: Impériumváltás Székelyudvarhelyen 1918-1920. Aetas. 1993. 3. 76-120. * majd márciusban a Sóvidéken egy véres ellenállási kísérlet bontakozott ki. Ezeknek azonban semmilyen esélyük sem lehetett az események befolyásolására.

A székelyföldi általános elégedetlenség a megszálló hatalom elleni szabotázs akciókban is megmutakozott. Márciusban megszaporodtak az "állam ellenes" cselekedetek. A dési hadosztályparancsnokság 538/1919. rendelete szerint, amelyet a szovátai községháza is megkapott: "Hogyha a telefon vagy távirat vonal valamely helyen megrongálva találtatik a tettest azonnal föbe lövik, ha a tettes nem kerül meg a községre hárul a felelőség." Itt is felmerül a kollektív bűnösség elve, amelyet a későbbi események során is előszeretettel használtak a román hatóságok a lakosság megfélemlítésére.

A sóvidéki események alapjául több helységben is az a hamis hír szolgált, hogy a román katonaság vissza fog vonulni Erdélyből. A deményházi vasúti állomáson félreértették azt a táviratot, amelyben közölték, hogy a vasút alkalmazottainak a román hatóságok elengedték az eskü letételét. Ezt a vasúti munkások úgy értelmezték, hogy megszűnt a megszállás. ¹⁰ Bencze János: Deményháza monográfiája. Kiadatlan kézirat. 27. * A Nyárad felső folyásának falvaiban gyorsan terjedt a mozgalom, amely céljául Marosvásárhely felszabadítását és a román katonaság lefegyverzését tűzték ki. Március 29-én Deményházán "... egy [nyárad]remetei román csendőrt, aki Nyárádszeredából a lovak rekvirálásából haza felé tartva, az úton a szövetkezet előtt megtámadták és brutálisan bántalmazták, megsebesítették, fegyverét elvették". ¹¹ Közben "Remetén Kováts Andor tartalékos főhadnagy és a Kováts testvérek (György és Ernő) vezetésével a csendőrök leszerelték és a községháza pincéjébe zárták. A férfi lakosság megindult [Marosvásárhely felé], csatlakozott Kösztvényes férfi

lakossága is.”. A felkelők a hodosi útig jutottak “... de látták útközben, hogy az útban levő községek lakói nem csatlakoznak s így csendesen visszatértek. Ugyanígy csinált Márkod és Kendő is.”¹² Március 31-én “a felkelők nagy része visszatért otthonába, maroknyi remetei kivételével, kik továbbra is hittek az álhírben, megindultak Szovátán keresztül Udvarhelyszékbe, fellázítani az ottani székelységet. Délben 12 órára érkeztek Szovátára.

A szovátai Lőrinczi András (szül. 1912) visszaemlékezése szerint “amikor jöttek a remeteiek megálltak a [szovátai] csendőrség előtt, egyik bekiáltott: A parancsnok jöjjön ki! Egy káplár jött ki, le is lötték és elmentek Parajd felé. A lelőtt csendőrt másnap délután 2 órakermették Szovátán.” A szovátai plébános feljegyzése szerint: “március 31-én 12 órakermették Flóra Jánost a (25 éves) Csendőrlaktanya folyosóján.”¹³ Halotti Anyakönyv. 1919. 10. bejegyzés. ÁltMv. 88. iratcsomó. 184. . * A szovátai köztemető bejáratától jobbra eső egykori görög katolikus temetőrészen nyugszik az alig 25 éves Florea Constantin káplár. Sírkövének felirata: AMINTIREA DECEDATU-LUI CAPORAL FLOREA CONSTANTIN DIN COMPANIA DE JANDARM MURES CĂZUT VICTIMA DATORIEI FIIND OMORÎT DE REVOLUȚIONARI SECUI ÎN MARTIE 31.

Lőrincz András adatközlő szerint: “Apám, idős Lőrinczi András sóór parancsnok volt. Akkor még 22-24 sóór volt fegyverrel. A szovátai fiatalok elvették a fegyvereket és ezek is elmentek Parajd felé.” A szovátaiak közben elfoglalták a csendőrséget, az állomást és a postát is. A mozgalom hírére a Sóváradiak is feljöttek Szovátára. Farkas Dénes szakaszvezető a szovátai állomáson “... egy vadászfegyverrel rálőtt Donetea román hadnagyra, ... a lövés célt tévesztett és egy pár serét a tisztiszolga lábába fúródott, nagyobb sérülést nem okozott.”¹⁴ Laár Ferenc: A sóvidéki székely felkelés. Erdélyi mártírok és hősök aranykönyve. Pécs 1941. 18. * A szovátaiak ugyanaznap délután 4-5 órakermették három szekerrel Parajdra érkeztek a nyáradremetei Kováts Andor vezetésével. Azzal a hírrrel jöttek, hogy “... az udvarhelyi székelység vonuljon Marosvásárhelyre és készüljön a háttámadásra. A parajdi férfiak hirtelen szervezkedtek, percek alatt lefegyverezték a 12 főből álló csendőrséget ... lovas futárok szólították fel a vidék falvait a csatlakozásra.”¹⁵ Dobos Ferenc: Elfagyott remények. Székelyföld írásban és képben. 212-213. o. * A szovátaiak megérkezésével egyidőben Parajd katonai parancsnoka, egy hadnagy a temetőn keresztül elment. Korondon fogták el és egy társával együtt bántalmazás nélkül szekerrel visszaküldték.

Parajd katonaviselt lakósi katonailag szervezkedtek, parancsnoknak Bocz Endre járási számvevőt, tartalékos századost választották meg. Századparancsnokok Mánya Gerő főhadnagy, Zilahi S. Géza

hadnagy és Benkő Mózes hadnagyok lettek. Közben a szovátaiak visszatértek falujukba, azzal a szándékkal, hogy innen Marosvásárhelyre indulnak.

Az esti órákban menetrendszerint befutottak a Küküllő- és a Nyáradmenti vonatok. A vasutasok "...azt is közölték, hogy a vasút mentén minden csendes. Ez a körülmény csak megerősített abban, a meggyőződésben, hogy a mozgalom helyi jellegű." ¹⁷ Laár: im. 17.o. * Laár Ferenc, helyi református lelkész, ki jól beszélt románul (ezt a tudását később a román parlamentben is kamatoztatta), délután felhívta Marosvásárhelyt: "Szerettem volna bizonyosságot szerezni arról, hogy valójában jön-e a magyar hadsereg s a postáról Fuer Irén, az akkori postamesternő belegyezősével telefonon felhívtam a marosvásárhelyi térparancsnokságot, megkérdezőm [románul], hogy mi az újság? Kérdésemre egy nyugodt hang felelt, hogy minden rendben van. ... A nyert válaszból arra következtettem, hogy a felkelés nem volt előkészítve és a mozgalomnak komoly alapja nincs. Este a község vezetői megbeszélést tartottak és arra a következtetésre jutottak, hogy: "1. A felkelés pár községre terjedt ki. 2. A benyomuló idegenek megzavarták Parajd község lakosainak kényyszerű megadással viselt nyugalmat. 3. Elhamarkodott lépésükért bizonyosan büntető expedíciót vezet a község ellen a román katonaság." Laár Ferenc és Bocz Endre is igyekezett lecsillapítani az összegyűlteket. "Bocsz Endre járási számvevő, tartalékos százados, aki a parajdi felkelőknek a vezetője lett, hamar belátva azt, hogy a szovátaiak avatatlan beugratók szavára s a románok túrhetetlen uralmától elkeseredve indultak meg - a fegyverforgató népet - még mielőtt bármi ellen-beavatkozás történt volna, nyugalomra intette, feloszlatta és megtette azokat az óvatossági rendszabályokat, hogy az esetleg felvonuló román csapatok a nyugalomról idejében értesüljenek." ¹⁷ Emlékirat. A székelyföldi tisztviselők sérelmeiről a magyar miniszterelnökhöz. Haáz Rezső Múzeum. Pál Árpád gyűjtemény 7651/167. 11. 33. pont. *

Tartva attól, hogy éjszaka újabb idegenek érkehetnek a községbe, a bevezető utakra fegyveres őrséget állítottak. A román csendőrség néhány tagja Korondon teljesített szolgálatáról székérrel tért vissza szolgálati helyére. Az őrség mivel nem ismerte fel a közeledőket megadásra szólította fel őket. A felszólításra a csendőrök lövésekkel válaszoltak, ennek következtében három parajdi esett el: Zsombori Károly harangozó, Fülöp Ábel Sándor és Nagy G. János földművesek. ¹⁸Laár: 17.o. * Április 1-én a felháborodott tömeg a csendőrök azonnali kivégzését követelte és csak Laár Ferenc lelkész erélyes fellépése gátolta meg a végrehajtást, sőt rávette a községet a fegyverek letételére. A

csendőrörmesterek engedélyezték, hogy telefonon jelentést tegyen a történekről feletteseinek.

Újabb hírek szerzésére Mánya Gerőt Szovátára küldték: "Kiderül, hogy a felkelés elkeseredett emberek kellőképpen alá nem támasztott, elhamarkodott egyéni akciója s az a siker reményével nem kecsegtet. Visszasiet Parajdra, hogy Laár Ferenc református lelkésznek a tömeget lecsendesíteni segítsen." ¹⁹ Erdélyi mártírok és hősök aranykönyve. 221. o. *

"Ez időben az etédi vásáron két román csendőrt két atyhai ember lefegyverzett, s az atyhai határba kísérve ott agyonvert." ²⁰ Emlékirat. Pál. 33. pont. *

A felkelés leverésére küldött román csapatok először Deményházát szállták meg, Marosvásárhelyről vasúton két század katonára érkezett és körül vette a községet. "Az itthon levő - mert vétkes fiatalság szerét véve [megtudva] a megtámadásnak, ellillant - az ártatlan férfiakat elfogták házaikban, az úton lekísérve puskatással verték. A szövetkezet előtt pedig 30-40-et ülepükre vérfolyásig megbotoztatnak", sőt a falun átutazókat is leszedték a szekerekről és megbotozták. ²¹ Bencze János: im. 27 o. * Balogh István bíró, Dénesi György és Gran molnár belehalt a kínzásokba. Bereczki A. Antalt és Dénesi Andrást a felkelésben való részvételért bíróság elé állították és elítélték.

A megtorló katonaságot Nyárádköszvényesen, hogy mentse a falut, Pap Tamás plébános és Rácz József középiskolai tanár templomi zászlókkal fogadta és kegyelmet kért. "[Nyárad]remetén szintén Molnár Miklós plébános templomi zászlókkal fogadta a katonaságot a lakossággal. A bezárt csendőröket Molnár Miklós plébános kiszabadította a pincéből. A vezetők elmenekültek. A Kováts-testvérek édesapját elfogták és elkísérték. Hadbírótság elé állították Déván, de ítéletre nem került sor, mert a vizsgálat alatt meghalt. A Kovács-fiúk sokáig bujkáltak, míg amnesztiát hirdettek. Ernő a pincébe bújt és olyan ügyesen álcázta magát, hogy nem is lehetett gyanítani sem, hogy ott valaki tartózkodik. Három éven át volt a pince lakója, haja, szakállája úgy megnőtt, hogy be lehetett fogni." ²² Bencze János: 28.o. *

Szovátán a katonaság érkezésének hírére a felkelők a Siklód-köve északi lejtőjén, Vizerdejében rejtőztek el. Az elvitt fegyverekért felülőségre vonták id. Lőrincz András sóórt. Fia visszaemlékezése szerint: "Jött a csendőrparancsnok és apámat vette elé, hogy hol vannak a fegyverek. Ő elmondta, hogy nem volt mit csináljon, mert éppen a mezőn volt. A parancsnok, Furdui, nem bántotta, ... Egyszer én is kijöttem az útra, mikor bejöttek a román csendőrök, mert osztán jöttek; vonattal hozták őket, úgy megpofoztak, alig tudtam bémenni." Az erdőbe menekült felkelőket családjuk élmezte. Pár nap múlva

Szovátán kiplakátolt helytelen magyarsággal írt rendelettel főbelövés-sel és a falu felgyújtásával fenyegették meg a rejtőzködők támogatóit:

“Hirdetmény §: Rendelet. Minden nemű katonai tárgyak, akármi-lyen fegyver, lőszer akár is milyen kategóriába tartozik, a volt osztrák-magyar az vagy román hadseregtől visszamaradtak haladéktalanul a helyi csendőr őrs parancsnoksághoz beszolgáltatni:

Azok a kiknek tudomása van hogy hol tartozkodnak tolvaj bandák vagy azokat élelmezni vagy azokat mint elrejtőket, agyon löve lesznek, ha ezeket nem jelentik be a községnek lakosai ki lesznek téve illetve a község felgyújtva lesz.

Szovata, Helyi őrség parancsnokság

Gilescu főhadnagy s.k. ²³ ÁLlMv. Primăria Sovata. 88-as iratcsomó 191. oldal. *

Parajdra késő éjjel érkeztek a csendőrök és “Mire felvirradt április 3-a, mintegy 80 férfiút vetettek fogságra”. ²⁴ Laár. 18.o. * Korondon géppuskát állítottak az iskola tetejére, összetertették a falut, Hadnagy Mihály esperes miseruhába öltözve, Knopp Vencel tanártól kísérvé könyörögve jött a román tiszték elé, hogy megmentse a falut.

1919. április 6-án délután 3 órakor összetertették Parajd lakosságát és bejelentették Farkas Dénes, sóváradai lakos halálos ítéletét a szovátai állomáson történtek miatt, amelyet rögtön végre is hajtottak. A kivégzésre a parajdi temetődombon került sor.

A katonaság három hétig tartotta szoros megszállás alatt a Sóvidéket. Közben állandóan folytak a letartóztatások, a foglyokat Székelyudvarhelyre szállították, onnan Szamosújvárra, majd Nagyenyedre s végül Dévára kerültek.

“Jóllehet, ezen két [Udvarhely vármegyei] esetnek a leírhatatlannal brutális eljárások miatti elkeseredés volt az okozója, jóllehet, minden jel azt mutatja, hogy különösen a parajdi eset tudatos sugalmazásra indult, mert Constantinescu Viktor gyulafehérvári román törvényszéki elnök már március 29-én úgy nyilatkozott Székelyudvarhelyen Varró Elek és Masinger László pénzügyi tisztviselők előtt, hogy rövidesen újabb letartóztatások várhatók, ... a parajdi eseményekkel kapcsolatosan [a Székelyudvarhelyen] letartóztatottak névjegyzéke már előre össze volt állítva. Erre enged különben következtetni az a körülmény is, hogy a sóvidéki állítólagos bolsevista lázadás elfojtására küldött csapat egyenesen Székelyudvarhely rendeltetéssel és eseménnyel megelőzően 1919. március 28-án indított el Nagyszebenből.

Hogy a Sóvidéken nem létezett bolsevista felkelés leverésének ürügye alatt Neamțiu Valer udvarhely vármegyei prefektus mily halálatlan kínzásokat végeztetett, azt a maga borzalmasságában leírni sem lehet. A férfi lakosság zömét elfogták, már a helyszínen úgy összeverték, hogy a szerencsétlenekre ráismerni sem lehetett. Hasonló sors ér-

te a semmiben részt nem vett Alsó- és Felsőfalva és Korod község lakosait. Ezeket a szerencsétlen áldozatokat összekötözve Székelyudvarhelyre hozták s itt a román csendőrségen további inkvizítorikus eljárás alá vették, úgy annyira, hogy valósággal állatiasan üvöltöztek kínjaikban. Sőt egy Zárug nevű egyén öngyilkossággal akart menekülni a kínzás alól, s felakasztva találtak rá, még élt, s a román csendőr ökölrel felcsapta állát, úgy, hogy a szerencsétlen a nyelvét leharapta. Levágták és életre keltették. Beszélni nem tud. Akik az etédi vásáron jelen voltak, korra és nemre való tekintet nélkül Székelykeresztúrra hurcolták és ottan puskatussal borzalmasan összeverték, tekintet nélkül arra, hogy tanúk voltak e vagy vádlottak. Ezenkívül Atyha községre nagy pénzbüntetést szabtak és az egész Sóvidék összes élelmiszereit elrekvirálták. Az Atyhai eset miatt 5 egyént halálra ítélték, a parajdi eset máig [1919 őszén] vizsgálat alatt áll ...”²⁵ Emlékirat. 33. pont. *

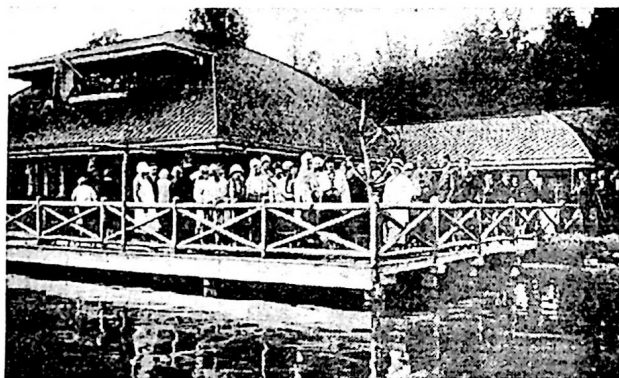
A sóvidéki lázadás kiprovokálásával, amelyhez meggondolatlan magyar lázítók is hozzájárultak a berendezkedő új államhatalom példát akart statuálni a “hátsószágban”, a magyar lakosságú Székelyföldön és felhasználta a székelyudvarhelyi tisztviselő Pál Árpád vezetete ellenállásának felszámolására. Ezt bizonyítják az olyan székelyudvarhelyi polgárok letartóztatása akiknek semmilyen szerepük nem volt a sóvidéki eseményekben. “Április 1-én a jelentkezések alkalmával és a következő napokon Mátéffy Domokos pénzügyigazgatót, dr. Szabó Gyula tanácsost, Lakatos Kálmán, Ambrus Ferenc, Elekes Géza, Fábíán Ferenc, Fazekas Gáspár, Csiki Kálmán, Kolumbán Lajos, Embery Árpád, Puskás Lajos, dr. Enyedy Róbert, Lőrinczy József tisztviselőket, öt polgári egyént, négy lelkészt, Bakóczy Károlyné polgári iskolai igazgatót és Kovács Jánosné polgári. iskolai tanítónőt letartóztatták, a református főgimnáziumban őrizet alá helyezték. és ezeken felül dr. Horváth Károly állami körjegyzőt és nejét, valamint Imreh Domokos kórházigazgató főorvost lakásán őrizet alá vették. Ezek 1919. április 5-én estig minden kihallgatás nélkül voltak letartóztatva, s akkor elbocsáttatván a térparancsnok előttük kijelentette, hogy tűszokul szerepeltek, s a jövőben a vármegye területén előforduló minden rendellenességért ők személyes felelősek, lakóhelyüket azonban elhagyniuk nem szabad.

Április 6-án délután a fentiek közül 11-et újból letartóztattak, állítólag azért, hogy ők a sóvidéki felkelés értelmi szerzői voltak. Ezt a kijelentést a letartóztatást eszközölő főhadnagy tette, mosolyogva tevén hozzá, hogy ez nem az ő, hanem bizonyos felsőbb körök véleménye. Letartóztatták még ekkor hasonló okok miatt dr. Jodál Gábor, dr. Borosnyai Pál ügyvédek, s dr. Váró Géza ügyvéd helyett, mert az irodában nem lették, Zathureczky Lajos ügyvédi írnokot. Az összes letar-

tóztatottakat a két említett ügyvéd kivételével ki sem hallgatták, és 1919. április 12-én kihallgatás nélkül bocsátottak el.”²⁶ Emlékirat. Paál. 31, 32. pont. *

A sóvidéki letartóztatottak ügyében a törvényszéki tárgyalások augusztusban kezdődtek, miután a falvak papjai többször közbenjártak Iuliu Maniunál, a nagyszebeni kormányzótanács elnökénél a foglyokat szabadlábra helyezték, de 1926-ig minden évben beidéztek őket. Végül is tárgyalásra nem került sor. Ebben az évben a Magyar Párt emlékirattal fordult Octavian Goga belügyminiszterhez, aki az ügyet felfüggesztette. Azonban az Averescu kormány bukása után uralomra jutó liberális kormány új tárgyalást rendelt el. “Közel 120 vádlott és tanú jelent meg a brassói hadbíróóság előtt 1927. november havában, 11 napi tárgyalás után a megjelent vádlottakat a hadbíróóság felmentette.”²⁸ Laár. im. 21. *

A szovátai elhurcoltak közül a következők neveit ismerjük: Zárug Ferenc, Vígh Sándor kántortanító, Bereczki Antal, Boér Miklós, Zsombori Sándor, Pál G. Dénes - akit halálra ítélték mint lázadót -, Zárug Márton mészáros - aki később belehalt a verések okozta sérüléseibe [feltehetően azonos azzal a fogollyal aki Székelyudvarhelyen felakasztotta magát, lásd fennebb] -, Kelemen Z. Károly, Gub János gazdálkodó - akit Marosvásárhelyre vittek, majd a kolozsvári fellegvárba zártak-, Vass Sándor - Kolozsváron majd Nagyszebenbe három hónapig raboskodott -, Duka Lajos - sokáig a havason bujkált, csak az élelmiszer hiány miatt tér vissza a faluba, elfogják, megverik mert társa megszökött mellőle -, Hajdu István, Medgyes Mihály, Szász András - egy csapat parancsnoka volt, fogsága alatt felesége és leánya belehaltak az izgalmakba -. A letartóztatottakon kívül még a következőket ismerjük: Bokor János, Lukács István, Salath Antal, Domokos Gergely és Bíró Pál mészáros.

Mária királyné (Carmen Silva) udvarával a Medve-tavi kabinjában.

Kiadó: Schnitzer Artur Szováta fürdő.